

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CZV

Student: Lucie FÜÜRSTOVÁ

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce: Korespondence F. X. Šaldy a Růženy Svobodové

Název práce v anglickém jazyce: Correspondence between F. X. Šalda and Růžena Svobodová

Vedoucí práce: : prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Oponent práce : Mgr. Iva Krejčová, Ph.D.

Diplomová práce Lucie Fürstové věnovaná vzájemné korespondenci F. X. Šaldy a Růženy Svobodové otevírá jako mnoho obdobných prací tohoto typu lákavé téma osobní korespondence dvou veřejně činných osobností, jež umožňuje proniknout za jejich literární tvorbu a osvětlit poněkud také jejich soukromí.

Lucie Fürstová sobě navíc kladla za cíl jako první obsáhnout a charakterizovat celý soubor jejich korespondence, z níž byl vydán jen zlomek ve výboru *Těživá samota* (eds. Loužil, Mourková, Wagner z r.1969) (s. 7). Po nutném metodologickém úvodu, v němž charakterizovala žánr dopisu, a posléze zejména proces stylizace, resp. autostylizace, kterým se zabývala v druhé, interpretační části práce (inspirace zejména pracemi Lucie Saicové Římalové, Karla Hausenblase a samotného Šaldy, ze studií zejména práce Dagmar Mocné viz dále), se autorka v následující části brilantně zhostila úkolu popsat obsáhlý nastudovaný materiál pramenů osobní povahy v LA PNP, který čítá takřka 1400 položek (včetně fragmentů dopisů, konceptů, vzkazů, pohlednic atd.) (viz s. 17).

Autorka velmi přesvědčivě charakterizuje celek korespondence, logicky argumentuje a vede polemiky s dosud zjištěnými fakty, které objasňuje, případně koriguje (např. stanovení počátku korespondence obou autorů 12. 1. 1893, či v kapitole o otázce uveřejňování a neuveřejňování jednotlivých dopisů, především pak rekonstrukce idey napsat román v dopisech, který přesvědčivě reflektoval soudobou zálibu ceněnou literárními historiky). Zde bych spatřovala výraznou přednost autorčiny práce, a sice schopnost logicky strukturovat materiál shromážděný na základě rozsáhlé heuristiky, a také jej reflektovat a třídit jednotlivé informace.

Další část – kapitola 4 analyzuje přednosti a nedostatky výboru *Těživá samota* a vyvrací například myšlenku, že editoři do něj zařadili jen dopisy evokující milostný román (s. 54 a i jinde). Autorka zde rozebírá charakter ostatních dopisů, klasifikovaných jako úvahy literárně-kritické atd. a přitom konstatovat, že takové dopisy existovaly spíše ze strany Šaldy, dopisy tohoto typu se u Růženy Svobodové bohužel nedochovaly (s. 55). Dále pak nastiňuje charakter těchto ostatních dopisů (zajímavé jsou dopisy Svobodové stylizované v rovině onkání, navíc rozverně, až infantilně, napodobující mluvu matky s dítětem /s. 60–61/).

Poslední část práce je věnována sebestylizačním pasážím v dopisech obou komunikantů. Překvapivě tato kapitola, v níž má patrně spočívat vlastní interpretační přínos autorky, zahrnuje

především ukázky a místy jen stručnou kategorizaci autostylizačních strategií, které však často nejsou analyzovány více do hloubky, v závislosti na kulturním a společenském kontextu, jak by možná zasluhovaly (s. 64 nn). Nabízí se zde např. otázka, zda za těmi sebestylizačními praktikami nevidět i další aspekty než pozici např. trpícího mluvčího a adorovaného adresáta (s. 71 nn) či formální spisovatelskou roli obou komunikujících, a ptát se např. po tom, jakými způsoby a z jakých důvodů se oba komunikující stylizují jako trpící a nedocení např. v literatuře vzhledem k literárním normám té doby, ideově-filozofickému prostředí apod. (s. 76 – př. Sebesnižování Šaldy ve směru k umění, literatuře atd., dále s. 83 ad.). Nemohlo sebesnižování někdy plnit spíše zdvořilostní funkci? (s. 77).

V samotném závěru se mi také zdá, že autorka najednou některé své interpretační hypotézy staví do nejednoznačné roviny a spíše souhlasí s dosavadním literárněvědným bádáním (Mocná, Janáčková), než že by něco dalšího, podstatnějšího ve svém dotazování přinesla. Mám na mysli otázku oscilace korespondence mezi žitou realitou a literární fikcí (s. 89).

Shrnutí: Tyto výtky ale neupírají práci Lucie Fürstové velkou zásluhu v pregnantně formulované práci, v popisu heuristicky výborně zvládnutého materiálu, k vyjasnění několika okolností deklarující kupř. vydávání a zachování korespondence Růženy Svobodové a v nastínění charakteru „umělecké polohy“ dopisů, v nichž oba jmenovaní literáti žili své druhé životy prostřednictvím stylizovaného milostného vztahu, ale i evidentně v určitém čase oboustranného duševního a literárního souznění. Diplomová práce je tak rozhodně podstatným přínosem k poznání obou osobností a představuje důležitý zdroj informací pro další badatele. Práci plně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 30.8. 2016..... Mgr. Iva Krejčová, Ph.D.

.....

Podpis